

JADO IKASTETXEAN KORONABIRUSAREN (SARS- CoV-2) AURREAN JARDUTEKO PROTOKOLO OROKORRA, 2020-2021 ikasturtean (2020ko urriaren 2a)

Dokumentu honen helburua da **JADO IKASTETXEAN** hezkuntza-jarduera antolatzeko jarraibideak eta orientabideak ematea eta 2020-2021 ikasturtearen hasiera eta lehen hiruhilekoari behar diren segurtasun- eta osasun-bermeekin ekitea.

Covi-19k udan eragindako pandemiak izan duen bilakaera ikusita eta birusak izan dezakeen eragina aurreikusteko, neurri operatibo batzuk aurreikusi ditugu, ahal den neurrian arriskuak minimizatuz, betiere osasun- eta hezkuntza-arloko agintarien jarraibideen arabera, pandemiaren bilakaerara egokituko direnak, eta lehentasunezko helburua da ikasturte-hasiera segurtasun-berme handienarekin egitea, bai ikasleentzat, bai irakasleentzat eta ez diren ikasleentzat.

Horrela, hartutako neurrien jarraipena egin ahal izango dugu, eta pandemiaren bilakaeraren arabera, hurrengo hiruhilekoak planifikatu.

HELBURUA

Hartu beharreko prebentzio- eta higiene-neurrien helburua hezkuntza-jarduera garatzea da, betiere, COVID-19 hezkuntza-komunitatean zabal dadin prebenituz, eta gure ikasle guztiei hezkuntza integrala eta kalitate onenekoa izateko eskubidea bermatuz, horretarako segurtasun- eta higiene-neurri egokiak hartuz.

Antolakuntzaren ikuspegitik, jokaera-arau orokorrak ezartzen dira, gerta litezkeen egoera-aldaketei behar bezala erantzuteko, betiere pertsonen segurtasun- eta osasun-baldintzak bermatuz, besteak beste, pertsonen arteko distantzia eta maskarak erabiltzea, espazio itxiak aireztatzea eta eskuen higiena oinarritzko neurri gisa.

Protokolo hau dinamikoa da eta uneoro eguneratuko da, osasun agintariek pandemiaren bilakaeraren arabera ezarritako jarraibideen arabera.

Jado Ikastetxeak parte hartuko du kasu susmagarrien identifikazio goiztiarrean, horien isolamenduan, kontaktu estuak identifikatuko ditu bilaketa errazteko, horien jarraipena eta Osasun Publikoarekiko koordinazioa lagunduko du, talde espezifikotan eta ikastetxean bertan edo bertara joatean gerta daitezkeen transmisio-guneak atzemateko.

Jarduera Protokolo Osagarri honen helburua da Ikastetxeetan koronabirusaren aurrean jarduteko Protokolo Orokorra (2020-2021 ikasturtea) eta Prebentzio neurriak (2020- 2021 ikasturtea) dokumentuetan ezarritakoez gain, neurri osagarriak planteatzea, 2020- 2021 ikasturtearen hasieran, kontuan hartuta pandemiak berriki izan duen egoera eta bilakaera.

Bestalde, ikastetxeetan kasuak agertuz gero jarduteko gidalerro batzuk ere ezartzen dira, beharrezkoak diren prebentzio- eta kontrol-jarraibide eta -neurrietatik abiatuta. Hauek, Osasun Publikoak ezartzen duenaren arabera alda daitezke, intzidentzia areagotzeari, eskola barruko agerraldiak agertzeari edo ikastetxearen eremuan komunitate-transmisioa areagotzeari dagokienez.

ERANTZUKIZUNAK

OMEk trantsizioak kudeatzeko eta prebentzio-neurriak modulatzeko funtsezko lau osagai definitu ditu. Horietako bat “gizartearen eta portaeraren ikuspegiak” da, biztanleen konpromisoa lortzeko. Birusaren aurkako erantzunaren funtsezko oinarria da, eta **Hezkuntza-komunitateko kide guztien erantzukizuna** eskatzen du. Horrela, kutsatzeko arriskuak minimizatzea eta ohiko jarduera berreskuratzea lortuko dugu, bizi dugun osasun-larrialdiaren ondoren. Egoera horrek, zalantzarik gabe, **guztion ahalegina eta konpromisoa** eskatuko dituen ondorioak sortuko ditu.

AGERTOKIAK

Gerta daitezkeen egoerei aurre egiteko jarduera-esparrua azaltzen du dokumentu honek.

2020-2021 ikasturtearen hasierarako, eta osasun egoeraren arabera, beharrezkoa da kontuan hartzea hezkuntza jarduera hiru agertokitan garatu behar dela:

1. agertokia: Normaltasunaren lehenengo agertokia, non datu epidemiologikoen eta osasun agintarien gomendioek irakaskuntza presentzialaren garapen normalizatua ahalbidetuko duten.

Ikasturtea irailean hasiko da, bere etapa eta maila guztietan, **aurrez aurreko hezkuntza-jardueratik** hasita; segurtasun- eta osasun-neurri batzuk hartuko dira, betiere Osasun Saileko agintarien jarraibideei jarraituz, eta beste egoera batzuetara eboluzionatzeko neurriak hartuko dira. Ikasleei arreta emateko neurriak, haien abiapuntua eta ikasturte akademikoaren etorkizuna kontuan hartuta, eta zenbait antolamendu-ohitura edo -jarraibide sortzeko.

2. agertokia: Bigarren agertoki bat, osasun egoerak prebentzio neurriak gomendatzen dituen, ikastetxeak irakaskuntza jarduera **modu malguan** antolatzea behartzeko, **presentzialko jarduera eta jarduera telematikoa txandakatu** eta aldi berean egin ahal izateko. Bigarren agertokian, etapa, ikastaro edo ikasle jakin batzuen presentzialtasuna lehenetsi beharko da, eta hainbat neurri hartu beharko dira irakaskuntzaren eta espazioen antolaketari, distantziei, norberaren eta ingurunearen higieneari eta abarri dagokienez.

3. agertokia: hirugarren agertokia **konfinamendua eta hezkuntza jarduera ez-presentziala** eskatzen duena izango litzateke. Kasu horretan, berriro ere, eta osasun agintaritzak ezartzen dituen neurrien arabera, ikastetxeko langileak antolatu eta bertan egoteko neurri egokiak hartuko dira, ikasleen hezkuntza jarduerak jarraipena izan dezan.

Ikastetxearen gogoeta eta erabakiak hartzea erabakitzen duten **printzipioak** hauek dira:

- Hurrengo ikasturteko plangintza eta antolaketa aurreratzea, inprobisazioak saihesteko eta ikasleen arreta egokia ziurtatzeko edozein agertokian.

- Ikasle gazteenen eta, beraz, ez hain autonomoen presentziazko irakaskuntzari lehentasuna ematea, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikasleen presentzialtasunari lehentasuna emanez.
- Familiekiko inplikazioa eta koordinazioa sustatu eta areagotzea.
- Ikasleekin higie- eta prebentzio-ohiturak landu eta sentsibilizatzea, kutsatzeko arriskuak gutxitzeko.
- Alderdi emozionaleri eta arreta pertsonalizatuari kasu egitea.
- Ikastetxearen oinarrizko prestakuntza eta garapen teknologikoa bermatzea, on line jarduerari berme osoz ekiteko.
- Ikasleen, irakasleen eta irakasle ez diren langileen gaitasun digitala bultzatzea.
- Ikasle guztien sarbide digitala ziurtatzea.
- Curriculumaren funtsezko elementuak identifikatzea eta lehenestea irakaskuntza-ikaskuntza prozesuan.

PREBENTZIO-NEURRI OROKORRAK

SARS-CoV-2 kutsatzeko arriskua nabarmen murrizten lagun dezaketen zenbait ekintza daude:

1. Ahal dela, pertsonen arteko **segurtasun-distantzia** 1,5 metrokoa izatea, infekzioa transmititzen duten eta hitz egitean, doministiku egitean edo ez tul egitean sortzen diren arnas tanten barreiadura-erradiotik kanpo egoteko.

2. **Kontaktuak mugatzea:**

Haur Eskolan eta Haur Hezkuntzan "**burbuila taldeak**" ezarriko dira, maskara erabiltzea ez baita nahitaezkoa (gomendagarria bai, ordea). "Burbuila talde" horiek ez dira beste talde batzuekin harremanetan jarriko.

Gainerako hezkuntza-etapetan, LH eta DBH, sortutako **talde egonkorren** arteko harremana ahalik eta gehien murrizten saiatuko da. Bi neurri horien helburua da kutsatzeko arriskua murriztea eta miaketa erraztea.

Jarraibide horiek garrantzi berezia dute eskola ordutegia hasi aurreko zerbitzuko taldeetan, **goizeko gelan**, non zorrotz bete beharko baitira urruntze neurriak eta **maskararen nahitaezko erabilera adin guztietan**.

Taldeko jardueretan parte hartzen dutenen kopurua mugatzea. Ahal den neurrian, jarduerak talde txikiagoetan egiten saiatzea, talde egonkorrak mantenduz eta elkarrengandik fisikoki urrunduz.

Ikastetxeko espazio komunetan jendea pilatzea ekiditea, edukiera mugatuko da, 10 pertsona baino gehiagoko taldekatzerik gabeko bilerak egingo dira eta pertsonen arteko distantzia eta maskararen erabilera mantenduko dira.

3. **Maskarak erabiltzea:** arau orokor gisa, **nahitaez erabili beharko dituzte ikastetxeko langile guztiek eta ikasleek (Lehen Hezkuntza eta Bigarren Hezkuntza) eremu guztietan eta uneoro**.

Biztanleria osasuntsuarentzako maskara higienikoa izango da, eta, ahal dela, berriz erabil daiteke, edo FFP2/KN95.

- Irakasleek maskara erabili behar dute beti, baita bizikidetza-talde egonkorretan ere.
- Haur Hezkuntzan, 6 urte arte, maskara ez da nahitaezkoa izango, baina, ahal denean, adin horretatik behera erabiltzea gomendatzen da.
- Maskara nahitaez erabili beharko da, nahiz eta ikasleak eserita egon eta pertsonen artean 1,5 metroko tartea izan.
- Mugimendua, kantua edo antzekoak eskatzen dituzten irakaskuntza jardueren kasuan, maskara erabili eta pertsonen arteko distantzia mantendu beharko da.
- Ikastetxeko espazio komunetan pertsonak elkartzea saihestuko da, pertsonen arteko distantzia eta maskara jantzita mantenduz. Arrisku-eremuak bereziki zainduko dira, hala nola kafe-makina, edo birusa transmititzen lagun dezaketen langileen arteko beste interakzio batzuk.

IKASTETXERA SARTZEN DEN EDONORK NAHITAEZ ERABILI BEHAR DU MASKARA

4. **Eskuen higiena:** Eskuetako higiena urarekin eta xaboiarekin egin daiteke, baita soluzio hidroalkoholikoekin ere.
5. **Garbiketa, desinfekzioa eta aireztapena.** Jendearekin kontaktuan dauden gainazalen garbiketa eta desinfekzioa areagotu egingo da. Aireztapen egokia eta aldizkakoa saio bakoitzaren aurretik eta ondotik, jolasaldian zehar, eta leiho irekiak, ahal den neurrian, jarduera akademikoan zehar.
6. **Tenperatura hartzea:** norberaren erantzukizunari helduz, etxean berean tenperatura hartzea gomendatzen zaie ikasle eta langile guztiei ikastetxera joan aurretik, eta ez dute etortzerik izango sukarra ("37°) eta COVID-19 delakoarekin bateragarriak diren sintomak dituzten ikasleek, irakasleek eta beste profesional batzuek, COVID-19 diagnostikoaren bidez isolatuta badaude, edo koarentenan badaude etxean, sintomak dituen edo COVID-19 diagnostikatu zaion pertsonaren batekin kontaktu estua izateagatik.

HIGIENE-NEURRIAK

- Haur Hezkuntzatik aurrera, maskara nahitaezkoa da ikasle guztientzat eskola-egun osoan.
- Ikasleek beren maskararekin joan beharko dute ikastetxera, baina ikastetxeak maskara bat bermatuko die ikastetxera sartzean hainbat arrazoiengatik maskararik ez duten ikasleei.
- Ikastetxeak irakasleentzako eta ikastetxeko langileentzako maskarak izango ditu.
- Eskuen higiena areagotu egingo da, eta une hauek ziurtatuko dira: ikastetxera iristean, doministiku edo hotsa egin ondoren, tokiz edo jardueraz aldatzean, bazkaldu aurretik eta ondoren, komunera joan ondoren eta zikinkeria agerian dagoenean.

- Egunero gogorazteko saioak egingo dira ikasleekin, gela eta adin bakoitzari egokitutakoak, higienaren eta portaeraren prebentzio neurriak gogorazteko.
- Osasunerako hezkuntzako edukiak landuko dira, eta neurriak betetzea erraztuko duten kartelak eta seinaleak dituzten mezuak indartuko dira.
- Irakasleen kasuan, ilea bilduta eramatea eta eraztunak, eskumuturrekoak eta zintzilarioak ez erabiltzea gomendatzen da.
- Ez da erabilera partekatuko objekturik edo ekiporik erabiliko, ez ikasleen ez ikastetxeko langileen artean. Beharrezkoa bada, erabili ondoren desinfektatuko dira.
- Garbiketa eta desinfekzioa bereziki zainduko dira, garbiketa-programa intentsifikatu baten bidez, batez ere honako eremu hauetan: proiektu-robotikoen gela, psikomotritzitate-gelak, irakasle-gelak, komunak, eskailerak eta abar. arreta gehiago behar duten objektuak (argi-pultsadoreak, ate-eskulekuak, barandak, etab.). Halaber, espazioen aireztapen naturala handituko da, barneko airea berritzen laguntzeko, ahal den neurrian kanpoko airearekin lan eginez.
- Ikastetxeko espazioak, irakaskuntza-jarduera behar bezala garatzeko une bakoitzean beharrezkoa ez denean, itxita egonen dira, ohiko erabilerarako.
- Egunero ikastetxera joaten diren pertsona guztiek sintoma hauek izan behar dituzte aldezturik: 37 °C-tik gorako sukarra, ezul lehorra, eztarriko mina, arnasteko zailtasuna, usaimena eta dastamena galtzea. Horrelako egoeretan, ez dira zentrorra joan beharko eta beren osasun zentroarekin harremanetan jarriko dira.

Haur Hezkuntza

- **Siestetarako**, koltxonetak bi metroko distantzian jarriko dira, ikasleak dauden norabidea tartekatuz (burua eta oinak norabide desberdinetan). Mantita astean behin aldatuko da, eta zikina badago.
- **Pixoihala aldatu** ondoren, aldagailua desinfektatu egingo da.
- Beharrezkoak ez diren **jostailuak edo objektuak** eta garbitzen zailak diren elementuak kenduko dira.
- **Talde egonkor bakoitzeko komun bat** esleituko da, eta garbiketa eta desinfekzioa areagotu egingo dira.
- Bata, edalontzia, larde-zapia eta txupetea egunero eramane behar dira etxera, garbitzeko.

KUDEAKETA IKASTETXEAN

Osasun Erakunde Integratu (ESI) bakoitzak koordinatuko ditu erreferentziako herrietako ikastetxeen laguntza beharrak. Beraz, zentro bakoitzak erreferentziako OSI bat izango du, Osasun Publikoarekin harreman koordinatua izateko.

Ikastetxe bakoitzean, zuzendaritza taldeez gain, **arduradun erreferente bat** izendatuko da COVID-19 delakoarekin zerikusia duten gaietarako. Halaber, **ESI bakoitzean erreferentziako pertsona bat izendatuko da**, kasuan kasuko ikastetxeekin komunikatzeko. Baieztatutako positiboen kasuan bakarrik jakinaraziko da. Osasun Publikoaren eta ikastetxearen arteko koordinazioa, kasuen kudeaketan, ikastetxeko zuzendaritzarekin eta erreferentziako arduradunarekin egingo da. Osasun Publikoaren eta ikastetxearen arteko koordinazioa, kasuen kudeaketan, ikastetxeko zuzendaritzarekin eta erreferentziako arduradunarekin eginen da.

Kasuren bat gertatuz gero, **kontaktuen miaketa azkar** eta errazagoa egin ahal izateko, eta era horretan azterketa eta jarduketa errazteko, ikastetxeak modu antolatuan eta erraz eskuratzeko moduan honako informazio hau jasoko du:

- Talde egonkor bakoitzeko ikasleen zerrenda
- Gela, tailer edo laborategi bakoitzeko ikasleen zerrenda, bakoitzaren kokalekua (non esertzen diren), egiten diren jardueren arriskuaren balorazioa (kontaktu edo hurbiltasun handiagoa duten tailer edo praktiketan parte hartzea), eta hauen harremanetarako telefono zenbakiak (mugikorra) eta posta elektronikoa, azkar jardun ahal izateko, bai eta kasu bat agertzean kontaktu estuak lortzea errazten duen informazio guztia ere.
- Jantokiko ikasleen zerrenda, eta ahal bada, txanda, kokalekua ezagutzea (non esertzen diren), ikasleak beti leku berean kokatzeko ahalegina eginez
- Eskolaz kanpoko jarduerak antolatzen badira, taldeetan dauden ikasleen zerrenda

KASUEN KUDEAKETA

1. **EZ DIRA IKASTETXERA JOAN BEHAR COVID-19 EREDUAREKIN BATERAGARRIAK DIREN SINTOMAK DITUZTEN PERTSONAK**, ikasleen, irakasleen edo beste langile batzuen parte direnak, ez eta COVID-19 diagnostikoaren bidez isolatuta daudenak edo koarentena-aldian daudenak ere, COVID-19 diagnostikoarekin edo diagnostikatuarekin bateragarriak diren sintomak dituen pertsonaren batekin harreman estua izateagatik.

2. Ikastetxean sintomak izanez gero:

IKASTETXEAN COVID-19 ereduarekin bateragarria den sintomatologia duten pertsona guztiek aldeztatik aurretik ezarritako jarduera-protokolo bati jarraituko diote:

- a. Horretarako prestatutako isolamendu-gela batera joango dira (maskara jantziarekin), higiene- eta aireztatze-neurri egokiak hartuko dituenak. Gela hori desinfektatu egingo da kasu susmagarri batekin erabiltzen bada, eta zentroko zuzendaritzari jakinaraziko zaio. Horrek Prebentzio Zerbitzuko arlo medikoari jakinaraziko dio.

TARTANGA: bilera-gela

GELTOKI: zuzendaritza bulegoa

- b. Ikaslea bada, harekin doan pertsonak distantzia eta maskara gordeko ditu.
- c. Ikastetxeko zuzendaritzatik edo COVID19 prebentzio zentroko arduradunarengandik familiarekin jarriko da harremanetan, etxera joateko.
- d. Familia bere osasun zentroarekin harremanetan jarriko da jarraibideak betetzeko.
- e. Langilea bada, isolatu egingo da (maskara kirurgikoa erabiliz) eta bere etxera joango da Zuzendaritzari jakinarazi ondoren. Zuzendaritzak berehala jarriko du harremanetan Laneko Arriskuaren Prebentziorako Zerbitzuko arlo medikoarekin.

- f. Beste enpresa bateko langilea bada, zentroko zuzendaritzari eta dagokion Prebentzio Zerbitzuari jakinaraziko dio, eta haren jarraibideei jarraituko die.
- g. **Kasu susmagarritzat** jotzen da pertsona hori, eta **bakartuta egon beharko du etxean**, diagnostiko-proben emaitzak izan arte, Osasun Sailaren COVID-19 Zaintza Epidemiologikoko Protokoloan adierazten den bezala.
- h. Kasuaren diagnostikoaren emaitza lortu arte ez da kontaktu estuen gaineko ekintzarik adieraziko, eta **irakaslanak modu arruntean jarraituko du**, higieneturriak zorrotz betez. Kasua berresten bada, harremanen azterketa egingen da hezkuntza ingurunean eta ingurunetik kanpo, harremanen identifikazioaren, sailkapenaren eta jarraipenaren bidez, ezarrita dagoen moduan.

3. Kasuak baieztatuz gero:

Positibotzat jotzen den ikaslearen gurasoek edo tutoreek **berehala jakinaraziko diote ikastetxeko zuzendaritzari** (zuzendaritza@jedomaristak.eus edo 944672558 telefonora), erreferentziako ESI koordinatzailearekin harremanetan jarriko da, eta hura Lurraldeko Osasun Publikoko Zuzendariordetzako bere erreferentearekin jarriko da harremanetan.

Ikastetxean kasuak berretsiz gero, Osasun Publikoko Zuzendaritzak ezarritakoaren arabera **aztertuko dira kontaktuak**.

Ikasleen artean baieztatutako kasu positiboen kudeaketarako ikastetxeko Zuzendaritzak edota COVID arduraduna bakarrik koordinatuko dira dagokien ESiko erreferentziazko pertsonarekin eta Zaintza Sarearekin batera. Horiek, Osasun Publikoarekin koordinatuta, jarraitu beharreko jarraibideak adieraziko dizkiote ikastetxeari.

Kasu horietan, **harremanen azterketa** egingo da hezkuntza-ingurunean eta ingurunetik kanpo, eta, horretarako, **kontaktuak identifikatu, sailkatu eta horien jarraipena** egingo da, Osasun Publikoaren Zuzendaritzak ezarritakoaren arabera.

Ikastetxean **harreman estuak** identifikatzeko, honako alderdi hauek hartuko dira kontuan:

- A)** Baieztatutako kasua **bizikidetza-talde egonkor** batekoa bada, **taldekide guztiak** harreman estutzat hartuko dira.
- B)** Berretsitako kasua **bizikidetza-talde egonkor batekoa ez bada**, ikastetxeko harreman estuen identifikazioa egingo da, Zuzendaritzarekin eta Prebentzio Zerbitzuko koordinatzailearekin lankidetzan.

Ikastetxean lan egiten duten langileen esposizioaren balorazioa kasu bakoitzeko arriskuaren berariazko ebaluazioaren arabera egingo da, laneko arriskuei aurrea hartzeko zerbitzuek SARS-CoV-2ren eraginpean egoteari dagokionez izango duten jardueraren prozeduran jasotakoaren arabera, eta, beraz, arriskugarritzat jotzen bada, prebentzio-neurrien jarraipen egokia eta babes-elementuen erabilera (distantzia fisikoari eustea eta maskarak erabiltzea) baloratuko dira.

Osasun Publikoko Zerbitzuak, laneko arriskuei aurrea hartzeko zerbitzuarekin batera, ikastetxeko irakasleak eta langileak berretsitako kasuarekin harreman estua duten

aztertuko du, hartutako prebentzio-neurrien eta egindako jardueren egokitzapenaren eta jarraipenaren arabera.

Osasun-agintariak **jarraipen aktiboa** egingo dute estuztat identifikatutako kontaktuen artean, eta etxean egon beharko dute koarentena-aldi bat gordez, Osasun Sailaren COVID-19 Zaintza Epidemiologikoko Protokoloan zehazten den bezala. PCR probak ere egingo dira, Osasun Publikoko agintariak ezarritako protokoloetan jasotakoaren arabera.

Gurasoentzako informazio-oharrak prestatuko dira, eta **koarentena-neurriak, eskuetako higiena eta arnas higiena betetzeko informazio** egokia emango zaie familiei, baita COVID-19 ereduarekin bateragarriak diren **sintomen garapena garaiz identifikatzeko seinaleak** ere. Kontuan hartu beharreko aldia aurreko paragrafoan aipatutako protokoloan jasotakoa izango da.

Kontaktuak aztertu eta estuztat hartzen direnentzako koarentena-neurriak ezarri ondoren, irakaskuntza-jarduerak normaltasunez jarraituko dute, arreta-neurriak muturreraino eramanez eta zaintza pasiboa eginez. Beste gela batean, ikastetxean, beste kasuren bat badago, jarraitu Osasun Publikoaren jarraibideei. Kasuak erlazionatuta egon daitezke edo ez, eta detektatutako kasuen kontaktu estuen analisiaren arabera zehaztuko dira neurriak.

Eskola-garaian, COVID-19 kasuak detektatuko dira eskolara joaten diren haurretan. Horrek ez du esan nahi, nahitaez, kutsatzea ikastetxean gertatu denik. Horretarako, eskolaz kanpoko ingurunea ere aztertuko da, ikastetxean harreman estuak ikertzeko beharraz gain.

4. Agerpen-egoerarako jarraibideak

1 Brote ikasgela batean: 3 kasu edo gehiago talde egonkor bakar batean, haien arteko lotura epidemiologikoarekin.

Osasun Sailaren/Osakidetzaren zerbitzuek adierazitako kontrol-jarduera espezifikoei jarraituko zaie.

Irakaskuntza-jarduerak normaltasunez jarraitzen du prebentzio- eta higiene-neurriak zorrotzen hezkuntza-etapa guztietan (Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza, edo DBH), eragindako taldean izan ezik.

2. Agerraldi bat hainbat gelatan lotura epidemiologikorik gabe: 3 kasu edo gehiago talde egonkorretan edo talde egonkor gisa antolatu gabeko klaseetan, kasuen arteko lotura epidemiologikorik gabe.

Osasun Sailak/Osakidetzak talde bakoitzerako adierazten dituen kontrol-jarduera espezifikoei jarraituko zaie.

Irakaskuntza-jarduerak normaltasunez jarraitzen du prebentzio- eta higiene-neurriak zorrotzen hezkuntza-etapa guztietan (Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza edo DBH), eragindako taldeetan izan ezik.

3. Agerraldiak lotura epidemiologikoa duten hainbat gelatan: kasuak talde egonkor batean baino gehiagotan detektatzea, edo talde egonkor gisa antolatu gabeko klaseetan, talde desberdinen artean nolabaiteko transmisio-maila dutenetan, birusa ikastetxean nola sartzen den kontuan hartu gabe.

Osasun Sailak/Osakidetzak adierazitako kontrol-jarduera espezifikoei jarraituko zaie. Irakaskuntza-jarduerak normaltasunez jarraitzen du hezkuntza-etapetan (Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza edo DBH) prebentzio- eta higiene-neurriak zorrotzen, eragindako taldeetan izan ezik.

4. Agerraldiak kontrolatu gabeko transmisio baten testuinguruan: lurralde jakin bateko adin-segmenturako espero baino kopuru handiagoarekin ikastetxean kontrolatu gabeko

transmisioa gertatzen dela uste bada, Osasun Sailaren/Osakidetzaren zerbitzuek neurrien arriskuaren eta beharrezko eskalatzearen ebaluazioa egingo dute.

IRAKASKUNTZA PRESENTZIALA GARATZEKO JARRAIBIDEAK

Ikasle guztien asistentzia presentziala bermatuko da. Pandemiaren eboluzioagatik eta 2. eta/edo 3. agertokietara egin daitekeen eboluzioagatik, ikasle batzuen asistentziari lehentasuna eman behar izanez gero, beheragoko maila eta etapetan (Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntza) bertaratzeari eutsiko zaio, bai eta ikasle ahulenen eta/edo zailtasun handien presentzialtasunari ere.

Antolaketarako neurri orokorrak

- **Eskolaldiaren hasiera eta bukaera mailakatu.** Ikastetxeko sarrera eta irteera antolatu eta mailakatuak ezarriko dira, aglomerazioak saihesteko. Sarbide guztiak seinaleztatuta egongo dira.
- **Puntueltasuna** eskatzen da, bizikidetzat talde egonkorak ez hausteko (eranskina).
- **Familiak eta/edo laguntzaileak ezin izango dira ikastetxera sartu**, beharrezkoa bada edo irakasleak edo zuzendaritza-taldea (egokitze-aldia, banakako bilerak, etab.) adierazten bada bakarrik, betiere prebentzio- eta higiene-neurriak betez, eta inoiz ez COVID-19 ereduarekin bateragarria den sintomarik izanez gero. Pertsona bakarra joango da ikastetxera lanaldiaren hasieran edo bukaeran, eta, ahal den neurrian, berbera izan beharko du beti.
- Ez dago baimenduta zabuen eremura edo Haur Hezkuntzako lorategietara sartzea.
- **Eraikina itxita egongo da**, eta segurtasun lerro bat markatuko da atearen aurrean, iristen den edozein pertsonak edo mezularik txirrinaren bidez haren berri izan dezan.
- Ahaleginak egingo dira ikasle taldeek ikastetxean egiten dituzten **joan-etorriak ahalik eta gehien murrizteko**.
- **Sarrera- eta irteera-fluxu desberdinak** ezarriko dira, kongestioak saihesteko. Fluxuaren eta zirkulazioaren noranzkoak behar bezala adieraziko dira kartelen eta zoruko lerroen bidez.
- Eskola-eguna amaitzean, ikasleek patioak utzi eta **eskolako ateak itxiko dira**.
- Ikasleek **ordezko maskara bat** ekarriko dute ikastetxera, izena markatuta daramatenaz gain, oihalezko edo paperezko poltsa batean motxilan behar bezala babestuta.
- Lanaldia amaitzean, **norberak erabiltzeko eskola-materiala** gelatik atera eta etxean gorde behar da.

Atsedenaldiak

- Ahalik eta ikasle gutxienekin batera antolatu behar dira jolas-orduak, pilaketarik gerta ez dadin, txandak handituz eta talde egonkor bakoitzerako espazioak mugatuz.
- Irakasleek jolastokien zaintza indartuko dute, talde egonkor bakoitzarentzat ezarritako espazioak errespetatzen direla ziurtatzeko.
- Kontaktu-jokoak saihestuko dira.
- Ikasleen artean ezin da janaria, edaria edo gailu/joko edo jostailurik partekatu.
- Aisialdian gelak aireztatuko dira.

Irakaskuntza-jarduera garatzeko jarraibideak

Onetsitako eskola egutegia ikasturte osoan zehar mantenduko da, agertokia edozein dela ere.

2. agertokian egotea aurreikusiz, irizpide orokor gisa, lehentasuna emango zaio Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleen jarduera presentzialari gainerako etapekiko, eta ikasle ahulenei, ikastetxeko espazio eta baliabide guztiak helburu horrekin antolatuz, betiere eskatzen diren segurtasun-neurriak bermatuz, eta ez da ahaztu behar gure hezkuntza-sistema inklusiboa eta bidezkoa dela. Sistema horretan, arreta berezia jarri beharko zaie zailtasun handienak dituzten ikasleei, errefortzu-programen eta zerbitzu osagarrien bidez.

Beharrezkoa da ikaskuntzaren jarraipena ziurtatzea, irakaskuntza planifikatuz kalitatezko hezkuntza inklusiboa izateko eskubidea bermatzeko, irakaskuntza presentziala eta ez-presentziala konbinatuz.

Ikastetxeko espazioak erabiltzea

Irakaskuntza-jardueraren garapenean, pertsonen arteko distantzia eta gomendatutako harremanen muga ahalbidetzeko, ikastetxeko espazioak berrantolatu ahal izango dira, beharrezkoa izanez gero, eta gauden eszenatokiaren arabera, betiere erabilgarri dauden espazio guztiak ahalik eta gehien aprobetxatzen saiatuz.

2. agertokiko egoeran, gela edukiera mugatua ikus daiteke, eta ikastetxeetako espazio alternatiboak erabili behar dira. Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleek eta ikasle ahulenek lehentasuna dutenez, ikastetxeko espazio guztiak kontuan hartuko dira hezkuntza jarduera presentzialaren garapena antolatzeko.

Gainera, taldeen arteko harremanak mugatzeari begira, **2. eszenatokiko** egoera zabalagoetan ikasgela txikiagoak sortzea erraztuko duen **konpartimentazioa** ere azter daiteke.

HEZKUNTZA PREMIA BEREZIAK DITUZTEN IKASLEENTZAKO LAGUNTZA

Bizi izandako egoera salbuespenezkoa izateak zailtasunen bat eragin dezake emozioen esparruan, eta hori kontuan hartu beharko da irakasle guztiek betetzen duten tutoretza-funtzioan. Beldurrak eta antsietateak gutxitzen lagundu behar da, eta kontuz ibili birusaren eraginpean egon diren kasuak ez estigmatizatzeko.

Gainera, tokiko gizarte zerbitzuekin harremanak estutuko dira.

2. agertokira eboluzionatuz gero, ikasle horiek bertan egotea lehenetsiko da.

Hezkuntza berezirako higiene eta prebentzio neurri berariazkoak:

- gertutasuna beharrezkoa den arreta behar dute.
- espazioak mugatu eta sokak edo antzekoak erabiliko dira, joan-etorrietan nahasterik gerta ez dadin.
- arreta berezia jarriko da komunera sartzean.
- egunero erabiliko den materiala aldeztu aurretik programatu eta antolatu, eta gainerakoa kendu.
- ez da gel hidroalkoholikorik erabiliko eskua ahaztu sartzen duten ikasleekin.

JANTOKIA

Jantokiko zerbitzuan *“Lan-arriskuen prebentziorako neurriak EAEko ikastetxeetan, COVID-19ren eraginpean egoteko arriskuari aurre egiteko dokumentuan ezarritako neurriak errespetatuko dira. Halaber, “COVID-19ari aurre egiteko aplikatu beharreko prebentzio-neurriak eskola-jantokietan” izeneko dokumentuan jarritakoa ere bai.*

Ikastetxeko ordutegiaren antolaketaren arabera, jantokiko zerbitzuak normaltasunez funtzionatuko du, indarra duen araudiaren arabera, talde egonkorak errespetatzeko:

- txanda eta monitoreen kopurua handitzea
- espazio berriak erabiltzea
- segurtasun-tartea gordez
- leku berean

Hala ere, agertoki horretan, beste agertokien bilakaera posible baterako neurriak diseinatu eta hartuko dira.

Hala ere, agertoki horretan, beste agertokien bilakaera posible baterako neurriak diseinatu eta hartuko dira.

2. agertokian, indarrean dagoen ordutegia edozein dela ere, jantokiko zerbitzurako sarbidea hezkuntza edo gizarte egoera bereziki ahulean dauden ikasleentzat eta ikastetxeko zuzendaritzak familien beharrezkoen arabera ezartzen duenarentzat mugatuko da.

BESTELAKO JARDUERAK

- Egungo egoera epidemiologikoa kontuan hartuta, Haur Hezkuntzaren kasuan izan ezik, **eskolaz kanpoko jarduerak egin ahal izango dira, betiere ezarritako protokoloak eta Kontingentzia Plana betetzen badira**, bai ikastetxearenak bai erakunde antolatzailearenak, eta prebentzio-neurriak errespetatzen badira (urruntzea, higieena eta maskararen erabilera).
Egoeraren bilakaera aztertzen jarraituko da, eta eskolaz kanpoko jarduerekin lotutako neurri berriak hartuko dira
- Urruntze eta higieena neurriak betetzen ez dituzten **gertaera edo bilerak ez egitea** gomendatzen da.
- **Iklastetxeko kirol-ekitaldiak edo ospakizunak** jenderik gabe egingo dira, eta unean-unean osasun-oharretan jasotako pertsonen arteko distantzia eta edukiera mantendu ahal izatea bermatu beharko dute.
- Eguraldiak aukera ematen badu, **aire zabaleko espazioak erabiliko** dira kirol jarduerak, ospakizunak eta horien ezaugarriek ahalbidetzen duten beste jarduera batzuk egiteko.
- **Ebaluazio probak** egiteko:
  - ✓ Azterketarako lokaletarako sarbide ordenatua, aglomerazioak saihestuz. Sarbidean gutxienez 1,5 metroko tartea utziko da, eta, horretarako, proba presentzialak egiteko ordutegiak ezarriko dira.
  - ✓ Azterketak egitea, behar den lekua ziurtatuz, bai lanpostuetara sartzeko eta haietatik ateratzeko, bai probak egiteko.
  - ✓ Azterketak entregatu eta jasotzea, irakasleen eta ikasleen arteko harreman zuzena saihestuz (irakasleak azterketa utzi eta jasoko du azterketarien postu bakoitzean, haiek bertan egon gabe).
  - ✓ Paperaren tratamendua: azterketa desberdinen arabera, birusak lau egun iraun dezake bertan; beraz, azterketak paperean eginez gero, kaxa batean sartu, data adierazi eta gutxienez lau egun koarentenan utziko dira zuzentzeko.

2. eszenatokiaren kasuan, ez dira batzarrak, kirol jokoak eta taldekatzeko baldintzak sortzen dituzten bestelako ekitaldiak eginen, eta bilerak telematikoki lehenetsiko dira.

KOORDINAZIORAKO ETA JARRAIPENERAKO NEURRIAK ETA ABIAN JARTZEA

Prebentzioko ordezkariak protokoloaren ezarpena eta jarraipena koordinatuko dituzte. Horretarako, ASPY PREVENCIÓN S.L.U. kanpoko prebentzio zerbitzuaren aholkularitza izango dute. Halaber, segurtasun neurriak gainerako langileei jakinaraziko dizkiete.

Salbuespenezko ikasturtearen hasiera honetan, ikastetxean, **Laguntza eta Jarraipen Batzordea** eratuko da, ikastetxeko zuzendariak, ikastetxeko laneko arriskuei aurrea hartzeko arduradunak, aitak edo amak edo Eskola Kontseiluko kideak, Berritzeguneko erreferentziako pertsonak eta ikastetxeko ikuskatzaileak osatuko dute.

Kasu bat gertatzen den edo agerraldi bat identifikatzen den egoeretan ezarri beharreko jarduketan berri emango zaio hezkuntza-komunitateari, bai eta neurri berriak hartzeko aukera ere, inguruabar jakin batzuk gertatzen badira.

2020-2021 ikasturtearen hasieran planteatutako neurri horiek guztiak pandemiaren bilakaeraren eta osasun-agintariak emandako jarraibideen mende daude.

Osasun Publikoko agintariekin eta zaintza epidemiologikoko sarearekin komunikazio arin eta jarraitua izateko, eta egoeraren bilakaeraren, haren balorazioaren eta aurreikusitako ekintzen modulazioaren jarraipena egin ahal izateko, **hezkuntza-sistemaren jarraipenerako BBatzorde Tekniko bat** egongo da, Osasun Publikoko/Osakidetzako eta Hezkuntzako ordezkariak osatua (Hezkuntza Sailaren aldetik, Batzorde Teknikoa Hezkuntza Batzorde horren kide izango da) kasuak eta kasuistika aztertuko ditu eta neurri bereziak hartuko ditu, eta astero bilduko da.

IKASTURTEAREN HASIERA

Ikasturtea segurtasun berme handienekin hasi ahal izateko, eta, era berean, Osasun Publikoarekin koordinazio eta kudeaketa ona izan ahal izateko, pandemiaren transmisioaren egungo egoeran, ikasleak irailan **modu mailakatuan sartzea** erabaki da.

Hori horrela, 2020ko ekainaren 12ko ikastaro-egutegiaren ebazpenean jasota dagoen bezala, irakasle guztiak irailaren 1ean hasiko dira lanean 2020-2021 ikasturtearen hasierarekin zerikusia duten jarduerak egiteko.

Ikastetxe guztietako **eskola-jarduerak 2020ko irailaren 7tik aurrera hasiko dira, Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1. eta 2. mailetako ikastaroetarako**, ikastetxe bakoitzak ikasturteko egutegian jasotzen duen bezala.

Ikasleen kasuan, **Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 3. mailatik aurrera** eta Batxilergotik aurrera, ikasleak ikastetxeetan sartzeko eta eskola jarduerak egiteko epea **irailaren 15ean** bukatuko da.

BESTE OHAR BATZUK

1. Bereziki sentikorrek diren langileak:

Ezaugarri pertsonalen edo egoera biologiko ezagunaren arabera, arrisku horrekiko bereziki sentikortzat hartzen direnak dira, aldeztu aurreko patologien, hipertentsio arterialaren, bihotzeko eritasunen, diabetesaren, immunitate-nahasteen, haurdunaldiaren edo 60 urtetik gorako pertsonen eraginez. Halakoetan, neurri bereziak hartu beharko dira, arrisku horren arrazoen arabera, prebentzio-zerbitzuak osasun-balorazioa egin ondoren.

2. Telelana:

Langileek telelana aldi baterako eta modu berezian eskuratzeko aukera izatea.

3. Langileen antolaketa, joan-etorriak:

Ikaslerik gabe:

- Langile bakoitzak etxetik atera aurretik hartuko du tenperatura.
- Zentrora iristean, langile bakoitza bere gelara joango da.
- Edozein bilera egin aurretik, eskuak garbitu behar dira.
- Uneoro 2 m-ko distantzia soziala mantentzea.

Ikasleekin:

- Ikasleen tenperatura hartuko dute familiiek ikastetxera joan aurretik.
- Ez da materiala partekatuko: grapagailuak, guraizeak...
- Bai ikasgelan bai atsedendietan ez dira ikasleak elkartuko. Atsedendiak mailakatuak izanen dira eta espazioak mugatuko dira.
- Ereku komunak edo pasabideak ahalik eta gutxien erabiliko dira espazio batetik bestera joateko, eta segurtasun-distantzia errespetatuko duten zirkuitu seinalezatuak proposatuko dira.

4. Edukiera eta lokalen erabilera:

Sartzeko baimena duten eremu eta lokal bakoitzeko gehieneko edukiera izanen da haiek erabiltzen dituzten pertsonen artean 2 metroko segurtasun tartea mantentzea ahalbidetzen duena.

- Komunak: bakarka erabiliko dira, konketa gune komunak partekatzea saihestuko da eta itxaron bitartean pertsonen arteko distantzia mantenduko da.
Ahal den neurrian, talde egonkor bakoitzak komun-ontzi bera erabiliko du beti.
Ezin da iturriko urik edan. Komeni da ikasle bakoitzak bere botila bere izenarekin markatuta izatea.
- Dutzak: ezin izango dira erabili.
- Aldagelak:
  - Erabiltzaileen artean 2 m-ko segurtasun-distantzia mantendu behar da uneoro, eta, ahal den neurrian, pertsonak aldi berean izatea saihestu behar da, bereziki txanda-aldaketak gertatzen direnean.
  - Aldagelak, dutzak, komunak eta komunak maizago eta gutxienez lan-txanda bakoitzaren ondoren garbituko dira, eta arreta berezia jarriko zaie eskuekin ukitu diren elementuei, hala nola txorrotei, armairuetako ateei, esertzeko aulkiei eta abarri.
- Ilogailuak banaka erabiliko dira, mugikortasun murriztua duten pertsonak bakarrik.

- Lokaletako aireztapen naturala hobetuko da, barneko airea berritzeko.
- Banakako bulegoak. Lehentasunez eta eskusiboki erabiltzea banakako bulegoa duten pertsonentzat.
- Bulego partekatuak. Partekatu ahal izanen dira, baldin eta languneen artean 1,5 metroko gutxieneko segurtasun tarteak bermatzen bada, maskararekin.
- Informatika-gelak kasuan, ordenagailuak banaka erabiltzea gomendatzen da, eta erabilera bakoitzaren ondoren ekipoak garbitu eta desinfektatzea.
- Ohiko erabilerako ateak eta teklatuak irekitzeko mekanismoak ez manipulatzeko (ateak zabalik edukitzea segurtasunari eragiten ez dion neurrian).

5. Ekipamendua eta higiena:

- Lanerako material berezia erabiliko da, idazmahaiak, ordenagailuak..., telefonoa, entzungailuak, boligrafoak eta gainerako elementuak ez partekatuzko, edo, konpartitu behar izanez gero, erabili aurretik erabili eta botatzeko materialarekin garbiketa eta desinfekzio sakona egiteko.
- Gela bakoitzak gel hidroalkoholikoa eta papera izango ditu eskuak garbitu eta desinfektatzeko, eta estalkia eta pedala dituen ontzi edo paperontzia, erabili eta botatzeko materiala kentzeko

6. Garbitzeko eta desinfektatzeko prozedura:

- Garbiketa-protokoloa: AUSOLAN LIMPIEZA azpikontratak egiten du jarduera hori (desinfektatzeko protokoloa)
- Eguneroko garbiketa zaintalde batekin indartuko da goizean, batez ere maiz ukitzen diren objektuak kontuan hartuz: heldulekuak, iturriak...
- Langile guztiek arreta berezia izango dute higiene-neurriekin, eta erabilitako espazioak garbi utziko dituzte, eta gela hidroalkoholikoarekin garbituko dituzte ohiko objektuak erabilera bakoitzaren aurretik eta ondoren.

7. Protokoloaren aplikazioa:

- Langile guztiei helaraziko zaie.
- Higiene-neurriak gogorarazteko kartelak jarriko dira.
- Azpikontratei jakinaraziko zaie.
- Iturri ofizial eguneratuen bidez **eguneratuko dugu informazioa**, bai transmisioari aurrea hartzeko alderdi, sintoma edo moduei dagokienez.

- **Familiekiko informazio-trukea** lehenetsiko dugu (IGE). Familiek eta legezko tutoreek argi eta garbi ezagutu behar dituzte hezkuntza-jarduerarekin eta neurrien ezarpen egokiarekin zerikusia duten alderdi guztiak, bai eta ikasturte-hasierako baldintzak eta sintomen agerpena, pandemiaren bilakaera eta hezkuntza-jarduerak hainbat agertokitan izan dezakeen bilakaera zaintzeko duten zeregin aktiboa ere, informazio erabilgarria zabaltzen lagundu baitezakete.
- **Familiekiko komunikazioa** telefonoz, posta elektronikoz, komunikatuz edo posta arruntez egingo da, eta kudeaketa telematikoak erraztuko dira.

FAMILIENTZAKO DEKALOGOA

Ikasturte hasiera honetan ezinbestekoa izango da ikastetxeetan segurtasuna bermatzeko neurri batzuk errespetatzea.

Dekalogo honetan, ikastetxeari hertsiki lotuta ez egon arren, hari lotuta dauden esparruei buruz jartzen da arreta; beraz, esparru horietan informazioa transmititzea, hala behar denean, birusaren kutsadura kontrolatzeko bermea izango da, eta, hala badagokio, gune posibleak detektatzeko trazabilitate egokia lortzea.

Dekalogo hau batez ere adin txikiko seme-alabak edo ezgaitasunen bat duten familientzat da, zentroetan ezarritako jarraibideen transmisio egokia mugatzen badu.

Bistan denez, ikasturte hasieran bilerak egingo dira familiekin, ikastetxe bakoitzak kontingentzia-planean sartu dituen neurrien berri emateko, Osasun Sailak informatutako irizpideak betetzen direla bermatuz. Hala ere, arestian aipatu bezala, ikastetxetik kanpoko espazio, jarduera eta inguruabarretan jarri nahi da arreta.

1. Haurrak ezin dira eskolara joan sukarra badute ("37 °C). Horretarako, familiek tenperatura kontrolatu behar dute ikastetxera iritsi aurretik.
2. Pertsona bakarra joango da ikastetxera lanaldiaren hasieran edo bukaeran, eta, ahal den neurrian, berbera izan beharko du beti.
3. Familiak ikastetxean sartu ahal izateko, aldeztu aurretik hitzordua, berariazko baimena edo horretarako deialdia izan beharko dute (egokitzapen-aldirako, bileretarako, prestakuntzarako, etab).
4. Laguntzaileak ezin izanen dira ingurunean gelditu taldekatzeak eratuz.
5. Haur guztiek beren maskara izan beharko dute, eskolan erabiltzeko higiene baldintzak bermatu beharko dituenak.
6. Familiak ikastetxeak emandako jarraibideekin elkarlanean arituko dira, oinarrizkotzat jotzen diren higiene-ohiturak bultzatzeko, hala nola:
  - ikastetxeko seinaleak errespetatzea
  - maskara erabiltzea
  - eskuak garbitzea
  - gelak aireztatzea

- elkarbizitza-talde egonkorreko kide izatea

7. Ikasle batek sintomak baditu ikastetxean, familiari jakinaraziko zaio, eta, beraz, beharrezkoa da kontuan hartzen diren telefono zenbakiak ematea (bat baino gehiago gomendatzen da).
8. Ikasleak etxean sintomak baditu, familiak tutoreari jakinaraziko dio eta aldaketa garrantzitsuen berri emanen dio.
9. Familiak ikastetxetik kanpo egiten dituen eskolaz kanpoko jardueri buruzko informazioa emanen dio ikastetxeari, trazabilitatea dela eta beharrezkoa bada.
10. Ikasleen amak, aitak edo tutoreek beren semearen edo alabaren tutoreari emozioei buruzko informazio guztia emango diote, COVID-19 testuinguruari lotutako esparru horretan gabezia- edo zailtasun-motaren bat aurreikusten denean.

Gogoratu behar da beharrezkoa dela covi-19ren bilakaeraren berri izatea iturri ofizial eguneratuen bidez, bai sintomatologiari dagokionez, bai transmisioari aurrea hartzeko moduari dagokionez.

Informazio hori etengabe eguneratzen da Osasun Departamentuaren web orrian:

<https://www.euskadi.eus/neo-coronavirus-covid-19/>

<https://www.euskadi.eus/covid-19-koronabirus-berria> (euskaraz)

Azkenik, eta aldi horretan familiei laguntzeko, Hezkuntza Sailak "COVID-19 Familientzako orientabideak" izeneko dokumentua argitaratu du, etxean osasun fisikoa eta emozionala zaintzeko gomendio erraz batzuekin.